

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET EMİN EKMEN'E AİT 7/36192 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde üretimi yapılan bitkisel ürünlerin üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması, üreticilerimizin gelirlerinin korunması, yerli üretimin desteklenerek döviz kaybının önlenmesi amacıyla ithalatta gümrük vergisi ve bazı ürünlerde de gümrük vergisi ile birlikte ek mali yükümlülük uygulanmaktadır. Trabzon hurması ithalatında gümrük vergisi oranı %50 olarak uygulanmaktadır.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan TARSİM'in sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her yıl olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Devlet destekli tarım sigortası yaptıran üreticilerimize %70'e varan oranlarda Devlet prim desteği sağlanmaktadır. Ayrıca, Devlet Prim Desteği sağlanmasının yanı sıra üretici ve yetiştiricilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında "Şehit Yakını ve Gazi" İndirimi, %5 oranında "Peşin Ödeme İndirimi", %10 oranında "Kadın Çiftçi İndirimi", 40 yaş altı üretici ve yetiştiricilerimize % 5 oranında "Genç Çiftçi İndirimi", %5 oranında "Engelli Çiftçi İndirimi", Sözleşmeli Üretim yapan çiftçilerimiz için %10 ila %15 ve Tarımsal Üretim Planlaması kapsamında %10 oranlarında prim indirimleri yapılmaktadır, su kısıtının belirlendiği bölgelerde, Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimize %10 oranında "Su Kısıtı Desteği" İndirimi, birinci derece Tarımsal Örgüt Belgesi almaya hak kazanmış tarımsal amaçlı birlik ve kooperatiflere üye üreticilerimize ise % 5 oranında üyelik indirimi uygulanmaktadır.

Trabzon hurması üreten ÇKS'ye kayıtlı üreticilerimizin girdi maliyetlerini azaltmak amacıyla 2025 üretim yılı için dekara 244 TL, 2026 üretim yılı için 310 TL temel destek ödenecektir. Temel destek ile ÇKS'ye kayıtlı tüm çiftçilerimizin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanacaktır. Ek olarak katı organik ve organomineral gübre kullanan ve organik tarım, iyi tarım uygulamaları yapan üreticilerimiz ilave olarak bu desteklerden de yararlanmaktadır.

Bakanlığımızca "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" kapsamında 2025 yılında Artvin, Erzincan, Trabzon, Yalova ve Zonguldak illerinde Trabzon hurması üretiminin yaygınlaştırılmasına yönelik fidan temin edilerek bahçeler tesis edilmiştir.

2024-2026 yılları için 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve 2024/15 No.lu Uygulama Esasları Tebliği kapsamında Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince meyve yetiştiriciliği ve bağcılık üretim konusunda 40 milyon TL üst limite kadar %75-100 aralığında faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredileri sağlanmaktadır.

Ayrıca çiftçilerimiz temel bitkisel üretim konusunda 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Bu kapsamdaki işletme

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kredi/finansmanların bir kısmı aynı olarak tahsis edilmekte ve akaryakıt, ilaç, gübre, tohum, fide ve benzeri gibi tarımsal girdilerin alımına yönelik olarak kullanılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından 2006 yılından bu yana uygulanmakta olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 81 ilimizi kapsamakta olup, tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi konularında yeni tesis, tamamlama ve mevcut tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilemesine, tarımsal üretime yönelik sabit yatırım tesislerine, altyapı projelerine, bütçe imkanları ölçüsünde, hibeye esas proje tutarının KDV hariç %50'si hibe desteği olarak verilmektedir.

IPARD Programı 2011 yılından bu yana ülkemizde 42 ilde uygulanmakta olup 2024 yılı itibarıyla başlayan IPARD III Programı ile 81 destek kapsamına alınmıştır. Bu bağlamda;

- IPARD Programı çerçevesinde meyve işleme ve pazarlamaya yönelik destek verilmekte olup Trabzon hurması desteklenen meyveler listesinde yer almaktadır.
- “Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması” tedbiri kapsamında meyve işleme ve pazarlamaya yönelik olarak tesis kurulumu ve modernizasyonu ile makine ekipman hibe desteği verilmektedir. Meyvelerin daha uzun süreli muhafazası ve gıda güvenliği standartlarının benimsenmesi için koşulların iyileştirilmesi amacıyla soğuk depolama tesisleri, kurutma, tasnif, sınıflandırma ve ambalajlama üniteleri destek kapsamındadır. 10 bin m³ hacme kadar soğuk hava depoları tedbir kapsamında desteklenmektedir. Meyve işleme sektörü için, uygun yatırımların toplam değerinin alt ve üst limitleri 30.000 Avro ve 1.250.000 Avro’dur. Tedbir kapsamında, toplam uygun yatırım miktarının %50-%75’i oranında hibe desteği sunulmaktadır.
- Ayrıca “Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme” tedbiri kapsamında katma değerli ürünlerin üretimi desteklenmektedir. Katma değerli ürünler arasında meyvelerin işlenmesi ve meyve ürünleri (pekmez, meyve kurusu, reçel vb.) yer almaktadır. Tedbir kapsamında uygun yatırımların toplam değerinin alt ve üst limitleri 5.000 Avro ve 500.000 Avro’dur. Tedbir kapsamında, toplam uygun yatırım miktarının %60-%75’i oranında hibe desteği sunulmaktadır.